

voedsel en waren autoriteit

Vitaminepreparaten voor kinderen – samenstelling en gezondheidsclaims

Factsheet

**Voedsel en Waren Autoriteit
maart 2009**

Warenklachtenlijn VWA: (0800) 0488
E-mail: info@vwa.nl
Internet: www.vwa.nl

Samenvatting

De VWA heeft vitaminepreparaten onderzocht die volgens de Voedsel Consumptie Peiling uit 2006 veel door kinderen gebruikt worden. De gehalten vitamine A en D zijn gemeten, en er is gekeken naar de aanwezigheid van kunstmatige zoetstoffen.

In het kader van monitoring is de aanwezigheid van gezondheidsclaims op het etiket en de bijsluiter geïventariseerd. Er wordt ingegaan op de huidige stand van zaken voor zulke claims in relatie met Verordening 1924/2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims.

Er zijn achttien producten onderzocht. In twee producten werd een te lage dagdosis vitamine D gevonden ten opzichte van de gedeclareerde waarde op het etiket. Alle producten waarin vitamine A voorkwam voldeden aan de gedeclareerde waarden. Voor wat betreft kunstmatige zoetstoffen werden enkele kleine afwijkingen in etikettering gevonden. Voor de te lage vitamine D gehalten heeft de VWA een schriftelijke waarschuwing gegeven.

Op etiketten en bijsluiters van de vitaminepreparaten werden veel gezondheidsclaims aangetroffen die op zeer diverse wijze verwoord waren. Veel claims hadden betrekking op de relatie tussen de aanwezigheid van calcium en/of vitamine D en de groei van de botten. De Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA) heeft een positief advies gegeven voor een aantal van zulke claims, met de voorwaarde dat een minimum hoeveelheid calcium en/of vitamine D per dagdosering in het product aanwezig is.

Naast gezondheidsclaims over botgroei werd nog een groot aantal andere gezondheidsclaims gevonden. De wetenschappelijke onderbouwing van alle in Europees verband ingediende gezondheidsclaims wordt op dit moment door EFSA beoordeeld. In de toekomst zijn alleen gezondheidsclaims toegestaan als deze op een Europese lijst staan en als aan alle algemene en specifieke voorwaarden uit Verordening 1924/2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims wordt voldaan.

1. Inleiding

De VWA heeft vitaminepreparaten onderzocht die volgens de Voedsel Consumptie Peiling uit 2006 veel door kinderen gebruikt worden. Vitamine D is een belangrijk ingrediënt van zulke preparaten. In Nederland adviseert de Gezondheidsraad om kinderen tot 4 jaar en kinderen ouder dan 4 jaar die een donkere huidskleur hebben of onvoldoende buiten komen boven op de gevarieerde voeding 10 µg extra per dag van deze vitamine te geven¹. Omdat vitamine A simultaan aan vitamine D bepaald kan worden is ook het gehalte vitamine A gemeten. Tevens is de aanwezigheid van kunstmatige zoetstoffen bepaald. Zowel voor de vitaminen als voor de zoetstoffen gelden wettelijke maxima. Overschrijding van deze maxima is onwenselijk om mogelijke negatieve effecten op de gezondheid bij langdurig gebruik uit te sluiten.

In het kader van monitoring is de aanwezigheid van gezondheidsclaims bij de producten geïnventariseerd. Er wordt ingegaan op de huidige stand van zaken met betrekking tot zulke claims in relatie met Verordening 1924/2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims² (in het vervolg van dit rapport 'claimsverordening' genoemd).

Vitamine A, vitamine D en zoetstoffen

Volgens de Warenwetregeling Vrijstelling vitaminepreparaten mogen vitaminepreparaten maximaal 5 µg vitamine D per dagdosis bevatten. Voor kinderen tot en met 6 jaar is dat maximaal 15 µg. Voor vitamine A geldt een maximum van 1200 RE in de vorm van retinoïden. Voor kinderen tot en met 1 jaar geldt een maximum van 650 RE. De vermelde hoeveelheid vitamine op het product moet overeenkomen met de daadwerkelijk in het product aanwezige hoeveelheid.

Vaste voedingssupplementen mogen maximaal 2000 mg/kg aspartaam bevatten (Warenwetregeling Gebruik van zoetstoffen in levensmiddelen). Als aspartaam een ingrediënt is, moet de vermelding 'bevat een bron van fenylalanine' op het etiket aangebracht zijn (artikel 6, derde lid, van het Warenwetbesluit Zoetstoffen). Vaste voedingssupplementen mogen maximaal 800 mg/kg sucralose bevatten.

Volgens artikel 4, derde lid, van het Warenwetbesluit Zoetstoffen mogen zoetstoffen niet gebruikt worden in producten die bestemd zijn voor zuigelingen, peuters en kleuters. Voor wat betreft kleuters is inmiddels gebleken dat dit niet correct is: er is sprake van een vertaalfout uit het Engels. Het verbod blijkt zich te beperken tot producten bestemd voor kinderen van 0 tot 3 jaar. Zoetstoffen zijn dus voor producten bedoeld voor kleuters wél toegestaan. Artikel 2, eerste lid, onder b van de Warenwetregeling Gebruik van zoetstoffen in levensmiddelen verbiedt het gebruik van zoetstoffen in eet-en drinkwaren die vallen onder de Warenwetregeling Zuigelingenvoeding 2007 en de Warenwetregeling Babyvoeding.

Gezondheidsclaims

Een gezondheidsclaim is een claim die stelt, de indruk wekt of impliceert dat er een verband bestaat tussen een levensmiddelen categorie, een levensmiddel of een bestanddeel daarvan en de gezondheid. Sinds 1 juli 2007 is de claimsverordening van kracht waarin het gebruik van gezondheidsclaims wordt gereguleerd. Op dit moment (voorjaar 2009) wordt door de Europese Commissie gewerkt aan communautaire lijsten van generieke gezondheidsclaims (vallend onder artikel 13 van de claimsverordening) en van gezondheidsclaims die verband houden met de ontwikkeling en gezondheid van kinderen (onderdeel van artikel 14). Gezondheidsclaims die voorkomen op een artikel 13 of artikel 14 lijst mogen, onder bepaalde algemene en specifieke voorwaarden, gebruikt worden bij aanprijzing van levensmiddelen. Gezondheidsclaims die niet op de lijst voorkomen van generieke gezondheidsclaims mogen volgens de claimsverordening na de aanneming van het besluit niet meer worden gebruikt. Gezondheidsclaims die verband houden met de ontwikkeling en gezondheid van kinderen die niet op de lijst staan mogen tot uiterlijk zes maanden na aanneming van het besluit worden gebruikt, onder de voorwaarde dat er voor 31 januari 2008 een aanvraag bij de Commissie was ingediend voor gebruik van de claim.

¹ Gezondheidsraad, Naar een toereikende inname van vitamine D, 30 september 2008

² Verordening (EG) Nr. 1924/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen; PB L 12 van 18.1.2007, p. 3.

2. Doel van het project

Het doel van dit project is tweeledig:

- Handhaving van de samenstelling van supplementen bestemd voor kinderen, voor wat betreft gehalten vitamine A en D, en de aanwezigheid van intensieve zoetstoffen (inclusief de verplichte vermelding wanneer fenylalanine in het product aanwezig is).
- Inventarisatie van de aangetroffen gezondheidsclaims en plaatsing hiervan in perspectief van de huidige stand van zaken met betrekking tot gezondheidsclaims binnen de claimsverordening.

3. Werkwijze

Om juist dié producten te bemonsteren en analyseren die door de doelgroep het meest gebruikt worden is gebruik gemaakt van de Voedsel Consumptie Peiling (VCP) voor de leeftijdsgroep 2-6 jaar uit 2006: de bovenste 18 genoemde vitamine D bevattende producten van diverse merken zouden volgens de methode van de VCP ongeveer driekwart van de markt vertegenwoordigen. Na 2006 heeft een aantal aanbieders het assortiment vereenvoudigd. In de plaats daarvan zijn andere vitaminepreparaten uit de VCP lijst bemonsterd die daarna op de lijst volgden. Producten die niet meer op de markt waren zijn niet vervangen door andere producten.

In september 2008 zijn bemonsteringen uitgevoerd door senior controleurs bijzondere eet- en drinkwaren van de Voedsel en Waren Autoriteit bij importeurs, groothandels of verkoopadressen.

Alle analyses zijn uitgevoerd mbv HPLC-methodes. Vitamine A en D werden simultaan bepaald m.b.v. een 3 µm amino bonded phase kolom en UV-detectie. Afwijkende vitamine D resultaten werden opnieuw gemeten m.b.v. een HPLC methode waarbij na een extra zuiveringsstap vitamine D2 en D3 van elkaar werden gescheiden op een Shandon ODS 5 µm kolom en gedetecteerd met UV. Analysewaarden die lagen tussen 80% en 200% van de gedeclareerde waarden werden beoordeeld als 'niet afwijkend'.

De intensieve zoetstoffen aspartaam, acesulfaam, sucralose, sacharine en cyclamaat werden, eventueel na een klaringstap en/of extra zuivering, gescheiden op een reversed phase C18 10 µm kolom en gedetecteerd met Diode Array Detectie bij 220 nm.

Gezondheidsclaims zijn verzameld van etiketten en bijsluiters van de bemonsterde producten.

4. Resultaten en discussie

Van de 18 bemonsterde producten waren 17 volgens etiket en/of bijsluiters bedoeld voor kinderen. Eén vitaminepreparaat was volgens de etikettering niet specifiek voor deze doelgroep bestemd.

Vitamine A en D

In tabel 1 (zie bijlage voor alle tabellen) zijn de berekende dagdoses vitamine D volgens het etiket en aan de hand van de analyses weergegeven. In twee producten was de hoeveelheid vitamine D kleiner dan de door de VWA gehanteerde tolerantie van 80% van de geëtiketteerde waarde. Hier is sprake van een misleidende aanduiding, hetgeen aanleiding heeft gegeven tot het geven van een schriftelijke waarschuwing. Twee vitaminepreparaten voor kinderen (nummers 8 en 10) bevatten volgens het etiket (en analyseresultaat) dagdoses vitamine D hoger dan 5 µg vitamine D per dag. Omdat deze producten bestemd waren voor kinderen van één tot zes jaar is dat toegestaan.

In dezelfde tabel is te zien dat in 11 preparaten vitamine A aanwezig was. Geen van de producten overschreed het wettelijk maximum. De gedeclareerde en gemeten hoeveelheden vitamine A kwamen in alle gevallen goed overeen.

Zoetstoffen

In twee vitaminepreparaten (de nummers 1 en 11) kwam aspartaam voor als ingrediënt (zie tabel 2). De gemeten concentraties lagen ver beneden de maximaal toegestane 2000 mg/kg voor vaste vitaminepreparaten. Op de etiketten van beide producten was de wettelijk verplichte vermelding 'bevat een bron van fenylalanine' aangebracht.

Eén product (nr. 16) bevatte 276 mg/kg sucralose als intensieve zoetstof. Ook deze waarde ligt onder de maximaal toegestane 800 mg/kg. Volgens het etiket kan dit product gebruikt worden van 2 tot 5 jaar. Omdat intensieve zoetstoffen in producten bedoeld voor baby's en peuters niet toegestaan zijn, zal de minimum leeftijd voor gebruik van het product die op het etiket vermeld wordt aangepast moeten worden. Op het etiket van de supplementen nummer 6, 10 en 17 werden intensieve zoetstoffen gedeclareerd terwijl deze niet werden aangetoond. De VWA heeft de betrokken bedrijven hiervan in kennis gesteld zodat zij de etikettering kunnen aanpassen.

Inventarisatie van gezondheidsclaims

Veel voorkomende gezondheidsclaims op etiketten en bijsluiters van de bemonsterde producten hadden specifiek betrekking op groei, sterke botten en sterke tanden, op grond van de aanwezigheid van de ingrediënten calcium en/of vitamine D. Deze claims zijn weergegeven in tabel 3.

Het onderscheid tussen artikel 13 en artikel 14 claims is lang niet altijd duidelijk. Volgens het EU guidance document van 14 december 2007³ moeten gezondheidsclaims die exclusief gericht zijn op kinderen beschouwd worden als artikel 14 claims. Een voorbeeld uit tabel 3 is 'vitamine D is van belang voor de ontwikkeling voor sterke botten en het gebit van het kind'. Een gezondheidsclaim die niet uitsluitend gericht is op kinderen maar ook kan gelden voor andere leeftijden lijkt volgens het EU guidance document beter te passen onder artikel 13 van de claimsverordening. Een voorbeeld uit tabel 3 is 'voor sterke tanden en botten'. Doorslaggevend voor de uiteindelijke classificatie is de wetenschappelijke onderbouwing van de claim: een claim die alleen wetenschappelijk onderbouwd is voor kinderen zal worden beschouwd als een artikel 14 claim, een claim die tevens onderbouwd is voor andere leeftijden zal onder artikel 13 vallen. De classificatie van de gezondheidsclaim heeft géén invloed op de mate van onderbouwing die noodzakelijk is om de claim op de lijst van toegestane claims te krijgen: deze is in beide gevallen gelijk. Wel gelden er voor beide categorieën claims verschillende overgangstermijnen.

³ EU Guidance document van 14 December 2007: Guidance on the implementation of Regulation N° 1924/2006 on nutrition and health claims made on Foods. Conclusions of the Standing Committee on the food chain and animal health.

Op dit moment (voorjaar 2009) heeft de EFSA drie positieve adviezen gegeven ten aanzien van artikel 14 claims die betrekking hebben op botgroei bij kinderen (tabel 4). Deze claims zijn gebaseerd op de aanwezigheid van vitamine D, calcium, of een combinatie van beide micronutriënten. De Europese Commissie zal op grond van de positieve adviezen hoogstwaarschijnlijk besluiten om deze claims op de Europese lijst van toegestane claims te zetten.

Voor de claim dat vitamine D noodzakelijk is voor een goede botgroei van kinderen moet minimaal 0,75 µg per dagdosering in het product aanwezig zijn (15% van de aanbevolen dagelijkse hoeveelheid (ADH)). Alle in dit project bemonsterde vitaminepreparaten zouden op grond van de hoeveelheid vitamine D per dagdosering in de toekomst een gezondheidsclaim met betrekking tot botgroei bij kinderen mogen (blijven) voeren. Voor een gezondheidsclaim over de relatie tussen botgroei en calcium bij kinderen moet minimaal 120 mg aanwezig zijn (15% van de ADH). In dit project was op 6 preparaten zo'n claim aanwezig. In tabel 5 zijn de hoeveelheden calcium per dagdosering volgens het etiket in deze producten weergegeven. Omdat al deze producten minder dan 15% van de ADH van calcium bevatten mogen deze in de toekomst geen claim meer voeren ten aanzien van calcium en botgroei.

Uit tabel 3 blijkt dat de bewoordingen van de claims die gemaakt worden aan de hand van aanwezig calcium en/of vitamine D zeer divers zijn. Zoals het er nu naar uit ziet zal er voor bedrijven ruimte blijven bestaan om te kiezen voor een eigen bewoording van een gezondheidsclaim, omdat de bewoordingen op de Europese lijsten niet vastgelegd zullen worden. De gekozen bewoording zal echter wel moeten passen binnen de kaders die gesteld zijn door middel van een goedgekeurde claim.

Tabel 6 geeft tenslotte een overzicht van andere gezondheidsclaims die op de bemonsterde voedingssupplementen voor kinderen werden aangetroffen. Voor zover het claims betreft die onder artikel 14 van de claimsverordening vallen geldt dat deze aanwezig mogen zijn op het product onder de voorwaarde dat er voor 31 januari 2008 een aanvraag bij de Commissie was ingediend. In dit project is echter niet getoetst welke claims uit tabel 6 onder artikel 14 bij de Commissie zijn ingediend. Gezondheidsclaims vallend onder artikel 13 mogen nog gebruikt worden totdat de Europese Commissie een besluit heeft genomen. Pas als de Europese lijsten van goedgekeurde gezondheidsclaims definitief vastgesteld zijn zal er meer duidelijkheid komen ten aanzien van de claims uit tabel 6.

5. Conclusie

De gehalten vitamines in producten speciaal bestemd voor kinderen voldoen in de meeste gevallen aan de normen in de wetgeving. Hetzelfde geldt voor de aanwezigheid van kunstmatige zoetstoffen. Bij die producten waarin afwijkingen in samenstelling gevonden werden zijn maatregelen genomen.

Op etiketten en bijsluiters van de bemonsterde vitaminepreparaten voor kinderen werd een breed scala aan gezondheidsclaims aangetroffen. Op dit moment is niet altijd duidelijk of de aangetroffen gezondheidsclaims vallen onder artikel 13 of artikel 14 van de claimsverordening. In de toekomst zijn alleen claims toegestaan als deze op een EU lijst staan, en als aan alle algemene en specifieke voorwaarden uit de claimsverordening wordt voldaan.

Bijlage

Tabel 1 Gedeclareerde waarden en analyseresultaten van vitamine A en D in vitaminepreparaten voor kinderen.

Product	Vitamine D etiket	Vitamine D analyse	Percentage Geanalyseerd t.o.v. gedeclareerd	Vitamine A etiket	Vitamine A analyse	Percentage Geanalyseerd t.o.v. gedeclareerd
	dagdosis in μg		in %	dagdosis in $\mu\text{g RE}$		in %
1	2,5	3,8	152	500	589	118
2	5	3,9	78	-	-	-
3	5	6,4	128	-	-	-
4	5	4,5	90	-	-	-
5	5	5,2	104	650	689	106
6	3,1	3,1	100	500	496	99
7	5	6,5	130	400	491	123
8	15	12,9	86	-	-	-
9	4,5	4,4	98	-	-	-
10	12,6	15,2	121	-	-	-
11	3	3,8	127	330	370	112
12	5	2,5	50	-	-	-
13	2,5	3,8	152	500	560	112
14	5	5	100	600	659	110
15	5	5,2	104	1200	1332	111
16	3,75	3,2	85	400	373	93
17	2,6	2,2	85	500	462	92
18	5	4,5	90	180	232	129

Tabel 2 Analyseresultaten intensieve zoetstoffen. In de overige producten werden geen intensieve zoetstoffen vermeld en gevonden.

Product	Intensieve zoetstoffen		Leeftijdsgroep volgens etiket
	Vermelding op etiket	Analyse in mg/kg	
1	aspartaam	95	vanaf 3 jaar
6	aspartaam	niet aantoonbaar	vanaf 4 jaar
10	sacharine	niet aantoonbaar	vanaf 1 jaar
11	aspartaam	99	4-12 jaar
16	sucralose	276	van 2 tot 5 jaar
17	aspartaam	niet aantoonbaar	vanaf 6 jaar

Tabel 3 Gezondheidsclaims op grond van de aanwezigheid van vitamine D en/of calcium met betrekking tot botten en botgroei. Claims zijn in willekeurige volgorde weergegeven en niet geclusterd per product.

Voldoende kalkopname en de daarvoor noodzakelijke vitamine D zorgt voor sterke tanden en een gaaf gebit.
Vitamine D en calcium is nodig voor een goede ontwikkeling van botten en tanden.
Het gebruik van vitamine D bevordert een goede botaanmaak en een sterk gebit.
Vitamine D is van belang voor de ontwikkeling voor sterke botten en het gebit van het kind.
Vitamine D bevordert de opname van calcium uit de voeding en speelt dus een belangrijke rol bij de opbouw en het behoud van sterke botten en tanden.
Kinderen t/m 3 jaar, zwangere vrouwen, vrouwen die borstvoeding geven en ouderen hebben een verhoogde behoefte aan de opname van calcium in de botten; vitamine D zorgt ervoor dat deze opname wordt bevordert.
Vitamine D verhoogt de opname van calcium in de botten hetgeen bijdraagt aan een goede botaanmaak en zorgt voor sterke botten en een gaaf gebit.
Vitamine D ondersteunt de ontwikkeling van sterke botten en tanden.
Vitamine D is belangrijk voor de opname van calcium en de mineralisatie van botten en tanden.
Verhoogt de opname van calcium in de botten.
Vitamine D bevordert de opname van kalk (calcium) en fosfor uit het voedsel en is belangrijk bij de groei en instandhouding van gezonde, sterke botten en tanden.
Bij kinderen in de groei vindt de opbouw van beenderen en tanden in een veel sneller tempo plaats dan na die tijd.
Bij kinderen in de groei vindt de opbouw van botten en tanden sneller plaats dan na die tijd.
Voor sterke tanden en botten.
Dragen bij aan de groei van sterke botten en verhogen de weerstand.
Voor de groei, opbouw en weerstand van je kind.
Voor extra weerstand en sterke botten en tanden.
Voor de goede groei van kinderen.
Voor een goede groei van je kind.
Ondersteunt de groei.
Vitamine D en K, calcium en magnesium voor sterke botten en tanden.
Tijdens het opgroeien kan elk kind extra bouwstoffen gebruiken om de groei te bevorderen, de opbouw van botten te stimuleren en de weerstand te verhogen.

Tabel 4 Gezondheidsclaims met een positief advies van EFSA (maart 2009) volgens artikel 14, eerste lid 1 van Verordening 1924/2006 die betrekking hebben op de aanwezigheid van calcium en/of vitamine D.

Nutrient, substance, food or food category	Health Claim	Conditions
Vitamin D and bone growth.	Vitamin D is essential for the bone growth of children.	The claim can be used only for food which is at least a source of Vitamin D as per Annex to Regulation 1924/2006.
Calcium and vitamin D and bone growth.	Calcium and vitamin D, as part of a healthy diet and lifestyle, build stronger bones in children and adolescents.	The claim can be used only for food which is at least a source of Calcium and Vitamin D as per Annex to Regulation 1924/2006.
Calcium and bone growth.	Calcium is needed for the healthy bone growth of children.	The claim can be used only for food which is at least a source of Calcium as per Annex to Regulation 1924/2006.

Tabel 5 Hoeveelheid calcium (per dagdosis) in kindersupplementen met gezondheidsclaim die gebaseerd is op de aanwezigheid van calcium.

Product	Dagdosis calcium volgens etiket (in mg)	% van de ADH*
1	60	7,5
9	-	-
11	14,3	1,8
12	-	-
13	60	7,5
16	30	3,75

*ADH Calcium = 800 mg

Tabel 6 Gezondheidsclaims op vitaminepreparaten voor kinderen die geen betrekking hebben op botten en botgroei. Claims zijn in willekeurige volgorde weergegeven en niet geclusterd per product.

<p>De kauwtabletten zijn gezond. Natuurlijk is en blijft gezond en afwisselend eten de beste basis. Deze tabletten bieden een goede aanvulling. Deze tabletten bevatten de complete multi vitaminen en mineralen en voorzien in de specifieke dagelijkse behoefte van 2-5 jarigen. Deze tabletten zijn afgestemd op de behoefte van kinderen vanaf 3 jaar. Ze krijgen precies die extra's die ze nodig hebben om gezond op te groeien. Het is belangrijk dat kinderen voldoende vitaminen en mineralen binnenkrijgen. Een voedingssupplement kan hierbij helpen. Deze tabletten bevatten vitaminen en mineralen die uw kind goed kan gebruiken tijdens de groei.</p>
<p>Stimuleert het immuunsysteem, met prebiotica. Prebiotica (bijzondere voedingsvezels) helpen een goede darmflora te versterken, en verhogen samen met de vitaminen A, C, E en de mineralen zink en selenium het natuurlijke afweervermogen. Het is belangrijk om over een sterk immuunsysteem te blijven beschikken. Dit immuunsysteem zorgt voor de nodige weerstand tegen wisselende temperatuurs- en weersinvloeden, om een gave huid te behouden en een normale darmfunctie in stand te houden. Bekend is dat het behoud van een goede darmflora hiervoor zeer belangrijk is. Maar wat deze tabletten onderscheidend maakt, zijn de prebiotica in de vorm van fructo-oligosachariden of F.O.S. Van fructo-oligosachariden is bekend dat ze bijdragen aan de goede darmflora (met name bifidobacterien) en hierdoor het immuunsysteem stimuleren. Op elke dag van het jaar en in elk seizoen is het namelijk belangrijk om over een sterk immuunsysteem te blijven beschikken.</p>
<p>Vitamine B-complex, jodium, koper en ijzer zorgen voor voldoende energie. Vitaminen B, C en de mineralen jodium en ijzer zorgen voor voldoende energie. De vitaminen A,B,C,D en E en calcium, selenium en kelp ondersteunen de groei, activeert de afweer en geeft energie. Voor de natuurlijke afweer werden de prebiotica met de vitaminen A, C, E en de mineralen zink en selenium.</p>
<p>De verschillende vitaminen uit de B-groep (vitamine B1, B2, B3, B5, B6, B8, B11 en B12) zijn van belang voor het zenuwstelsel en de stofwisseling. Kalium speelt een rol in de vochtthuishouding en is van belang voor het zenuwstelsel. Vitamine B-complex (incl foliumzuur) is van vitaal belang voor het zenuwstelsel.</p>
<p>Vitamine A is belangrijk voor het goed blijven functioneren van het gezichtsvermogen en verhoogt de weerstand. Vitamine A is noodzakelijk voor de groei en ontwikkeling van haar, huid en nagels. Vitamine A, C en E, selenium en zink zorgen voor een goede weerstand. Voor extra weerstand.</p>
<p>Zink is van belang voor het afweersysteem. Zink is een belangrijke voedingsstof die betrokken is bij een brede range van stofwisselingsprocessen. Zink is ook van belang bij de ondersteuning van het afweersysteem.</p>
<p>Babies, peuters en ook al wat oudere kinderen hebben extra vitamine D nodig. Vitamine D is een goede aanvulling op de voeding voor jonge kinderen in de groei. Magnesium is een zeer belangrijk mineraal voor de sterkte van de beenderen. Prebiotische fructo-oligosachariden (F.O.S.) bevorderen de opname van calcium en draagt bij tot sterke botten en tanden. Voor een goede groei, om onbezorgd te kunnen blijven spelen en de wereld te verkennen.</p>
<p>Vitamine E is goed voor de bloedsomloop en ter bevordering van het afweersysteem. Vitamine E is voor het behoud van gezonde spieren en weefsels. Vitamine E is goed voor de bloedsomloop en verhoogt de weerstand.</p>
<p>Ijzer is een essentieel onderdeel van hemoglobine. Hemoglobine vervoert zuurstof in het bloed. Koper speelt een rol bij de opname van ijzer uit onze voeding. Ijzer verhoogt de energietoevoer en zorgt voor een goede kwaliteit van het bloed. Dankzij de vitaminen B die de energiestofwisseling bevorderen vitamine C dat goed is voor de vitaliteit, jodium en ijzer dat het zuurstoftransport ondersteunt, dragen deze tabletten bij tot de vitaliteit zonder overdreven drukte.</p>
<p>Vitamine C is een krachtig antioxidant en belangrijk bij de bescherming tegen de invloeden van vrije radicalen. Vitamine C verhoogt de weerstand. Vitamine C kan een belangrijke rol spelen bij het herstel na ziekte en is tevens een krachtig antioxidant. Anti-oxidanten zijn belangrijk bij de bescherming van het lichaam tegen de invloeden van vrije radicalen. Mangaan en selenium zijn belangrijk bij de bescherming tegen de invloeden van vrije radicalen.</p>
<p>Vitamine K speelt een belangrijke rol in het proces van de bloedstolling. Vitamine K is van belang voor het vastleggen van calcium in de beenderen.</p>
<p>Xylitol werkt tandsparend en helpt het gebit gezond te houden.</p>